

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

Redakcja i Administracja: Lwów, Sykietuska 21 — Telefon Nr. 24

Czek P. K. O. Nr. 142,176

CENA PRENUMERATY

We Lwowie miesięcznie zł. 5.—

z dostawą do domu . . . 5.50

na prowincję . . . 6.50

za granicą . . . 8.—

25 groszy

370.319 bezrobotnych w Polsce.

W ślad za budżetem państwowym...

Oszczędności samorządowe.

Obrady nad budżetem państwowym wykazały wysychanie dochodów i konieczność najdalej posuniętej oszczędności. Pobory pracowników państwowych mają być tak zmniejszone, aby utrzymać równowagę. Ochrona konsumenta, jako naczelna zasada ekonomiczna, dzięki której możliwe jest przetrwanie przesilenia gospodarczego, została zarzucona. Zastoso-
wano metody, które konsumenta muszą osłabić ekonomicznie, co na życie gospodarcze wywrzeć musi jak najbardziej ujemny wpływ.

W ślad za tą polityką państwową idą też samorządy. Pozbawione dotychczasowych źródeł dochodowych szukają oszczędności przede wszystkim na poborach swoich pracowników i rezygnują ze spełnienia najistotniejszych swych zadań, albo je ograniczają do minimalnych rozmiarów.

Mamy przed sobą projekt budżetu magistratu lwowskiego, który zmniejszono o przeszło trzy miliony złotych, a oszczędności uzyskuje się przez:

- 1) skreślenie dotąd stale wypłacanej 13 pensji, zniesienie godzin nadliczbowych i wstrzymanie awansów;
- 2) oszczędza się na utrzymaniu majątku gminnego 300 tys. zł., w czym 224 tys. zł. oszczędza się na konserwacji budynków przez proste zaniechanie tej konserwacji;
- 3) na czyszczeniu miasta, które wcale dotąd nie grzeszyło czystością, oszczędność 400 tys. zł.;
- 4) na szkolnictwo i inne cele oświatowe wydaje się mniej 100 tys. zł., chociaż przybył nowy wydatek w tym dziale na mieszkania dla nauczycieli 350 tys. zł., tak, że faktyczna redukcja wynosi 450 tys. zł.;
- 5) w dziale kultura i sztuka oszczędność 200 tys. zł.;
- 6) na zdrowiu publicznym oszczędność 325 tys. zł.;
- 7) na opiece społecznej, w okresie masowego bezrobocia i powszechnej nędzy oszczędność 500 tys. zł.;
- 8) na budowie dróg i ulic 1 milion zł. oszczędności, mimo rozszerzenia granic Lwowa na przedmieścia, gdzie roboty takie są gwałtowną koniecznością itd.

Wobec tak ograniczonego budżetu państwowego i samorządowego można wyrobić sobie pogląd na to, co nas w najbliższej przyszłości czeka. Czy są jakieś widoki na uruchomienie robót, czy można oczekiwać ożywienia gospodarczego i wydatniejszego zmniejszenia się bezrobocia.

I w takiej ciężkiej sytuacji znalazła się w lwowskiej radzie miejskiej ogromna większość, która miała odwagę z pustej, jak się okazuje, kasy miejskiej, wydać dodatkowo na teatry miejskie 229 tys. zł. do przyznanych już 800 tys. zł....

OFIARY ENTUZJAZMU.

LONDYN, 13. 3. (PAT). W Ahmedabad podczas przemówienia Gandiego w tłoku, który powstał z powodu napływu olbrzymiej ilości kobiet, chcących złożyć hołd Gandiemu, jedna z kobiet została strącona przez tłum i zmarła wkrótce w szpitalu. Pięć innych kobiet w stanie ciężkim przewieziono do szpitala. Zebranie zostało przerwane.

Kto zarabia na imprezie imieninowej?

„Kurjer Lwowski” zamieszcza następującą sensacyjną wiadomość z Warszawy:

Wśród związków sanacyjnych jak: Federacja, Związek Legionistów itd. wybuchło olbrzymie poruszenie z powodu

ujawnienia kulis wysyłki pocztówek imieninowych na Madere. Jak się bowiem okazało, cały pomysł sprzedaży pocztówek i nalepek zaproponowany został komite-
towi obchodu imieninowego przez niejakiego Edwarda Zarębskiego, słynnego z

procesu Marjawitów w Płocku. Pan Zarębski zrobił świetną dla swej kieszeni umowę z prezesem komitetu p. Szymańskim. Daje on bowiem pocztówki w cenie 10 groszy za sztukę, oraz pomysł, w jaki sposób je sprzedawać, komitet zaś przyjmuje akcję sprzedaży, odpowiedzialność, udziela jej swego autorytetu, ponosi koszty akwizycji i reklamy, a sprzedaje po 15 gr.

Pan Zarębski robi na tej całej transakcji świetny interes, jedną bowiem pocztówką czy nalepką kosztuje go 3 i pół grosza, czyli na każdej zarabia 6 i pół grosza. Ponieważ ma być sprzedanych 5 milionów pocztówek pan Zarębski zarobi na czysto 325 tys. zł. Nic więc dziwnego, że mu tak strasznie zależy na przymusie nabywania pocztówek i nalepek, i że podsunął pomysł wywierania nacisku w szko-
łach, urzędach państwowych, w urzędach pocztowych a nawet w loterii państwowej.

P. Klotz dyrektorem departamentu politycznego M. S. Wewn.

WARSZAWA, 13. marca (Tel. wł.). Były starosta grodzki we Lwowie, kpt. Aleksander Klotz, objął stanowisko dyrektora departamentu politycznego Mini-

sterstwa Spraw Wewnętrznych.

Obecny dyrektor, dr. Przyborski, obejmuje inne stanowisko w służbie państwowej.

T. U. R. — ODDZIAŁ we LWOWIE.

W sobotę, dnia 14 bm. o godz. 6.30 wiecz. w lokalu O. K. R. ul. Rutowskiego 23 II. p. ODCZYT pisał tow. M. NIEDZIAŁKOWSKIEGO z dyskusją p. t.

„Marksizm a Faszyzm“

— WSTĘP WOLNY. —

— WSTĘP WOLNY. —

Nowy spiszek w Hiszpanji

WARSZAWA, 13. marca (Tel. wł.). Z Madrytu donoszą, że władze wpadły na trop nowego spisku antypaństwowego. — Sprysiężeni zamierzali uwolnić więźniów politycznych, znajdujących się w Cytadeli Jaca i opanować gmach sądu w Jaca, celem zdobycia akt dotyczących spraw spiskowców. Poza tem chcieli opanować posterunki graniczne przy tunelu kolejowym Contranc na granicy celem zapewnienia

sobie ucieczki na terytorjum francuskie. W spiszek jest zamieszanych wiele mieszkańców Jaca oraz około 20 osób pochodzących z innych okolic. Straż graniczna została wzmocniona przez posterunki z Madrytu i Saragossy, aby zapobiec ewentualnym rozruchom w związku z procesem uczestników nieudanego republikańskiego zamachu w grudniu ub. r., który ma się rozpocząć w dniu dzisiejszym.

Emerycy tracą nabyte prawa.

WARSZAWA, 13. marca (Tel. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej przyjęto w trzecim czytaniu nowelę o reformie pobierania emerytur. W wyniku prac komisji budżetowej przeszło 12,000 emerytów zostanie ponownie weryfikowany przyczem wysokość wymiaru emerytalnego będzie zmniejszona.

Charakterystyczny jest pospiech z jakim nowela o ustawie emerytalnej jest załatwiana w sejmie.

W czwartek ub. tygodnia rząd wniósł do sejmiku nowelę o reformie ustawy. W piątek pełnym sejmem odesłało nowelę do komisji. Sejmowa komisja budżetowa od wtorku do czwartku obradowała po dwa razy dziennie nad tą sprawą.

ku obradowała po dwa razy dziennie nad tą sprawą.

Pospiech w pracach komisji tłumaczy się tem że obniżka renty emerytalnej będzie obowiązywała od 1. października a uchwalona będzie już w przyszłym tygodniu.

W ciągu najbliższych sześciu miesięcy nałożony będzie na ministerstwo skarbu obowiązek przerachowania rent emerytalnych, pobieranych przez każdego z emerytów.

Nowela ta pozbawia emerytów praw nabytych. Jest ona zdaniem prawników prawnie formalna, ale jest sprzeczna z dobrym obyczajem prawniczym.

Nowelizacja ustawy o ochronie lokatorów

WARSZAWA, 13. marca (Tel. wł.). Z kół sanacyjnych donoszą, że rząd przedłoży w najbliższych dniach Sejmowi projekt ustawy nowelizującej ustawę o ochronie lokatorów. Nowela ta przewiduje wyłączenie z pod ustawy budynków nabytych przed dniem 1 kwietnia 1924 przez państwa obce na użytek przedstawicielstwa tych państw. Dalej nowela przewiduje, że

eksmisja z powodu zalegania zapłaty komornego nie będzie mogła być wykonywana w okresie miesięcy zimowych tj. od 1 listopada do 31 marca. Ponadto sąd lub urząd rozjemczy będzie mógł uwzględnić położenie pozwanego, odkładając eksmisję nawet poza okres miesięcy zimowych.

200 osób zatoneło wskutek eksplozji statku.

SZANGHAJ, 13. 3. (PAT). Na rzece Jang-tse w odległości 70 mil od Szanghaju zatonał wskutek eksplozji parowiec chiński, na którego pokładzie znajdowało się 300 pasażerów, w tej liczbie 100 żoł-

mierz. Katastrofę wywołali podobno żołnierze, rzucając niedopałki papierosów na ładunek bawełny. Z parowca uratowało się 100 osób, które wyruszyły w dalszą drogę do Szanghaju.

Wzrost liczby bezrobotnych.

WARSZAWA, 13. marca (Tel. wł.). Wedle sprawozdania statystycznego liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 7 marca wnosila 370.319 osób, co w porównaniu z ubiegłym tygodniem wykazuje wzrost o 4.671 osób.

„ZAMKNIĘCIE „SZOPKI POLITYCZNEJ“

WARSZAWA, 13. marca. (Pat.) Prasa donosi że wczoraj wieczorem z rozporządzenia komisariatu rządu niespodziewanie zamknięta została t. zw. „Szopka polityczna“. Zamknięcie szopki nastąpiło z powodu niestosowania się do zarządzeń cenzury i wykonywania skreślonych uprzednio przez cenzurę utworów.

WYCIĄG Z PROTOKOŁU WSPÓLNEGO

z dnia 7 marca 1931.

Sąd Okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty nr. 48 czasopisma „Dziennik Ludowy“ z daty Lwów dnia 28 lutego 1931 r. do Sygn. VI. I. Pr. 107-31 na posiedzeniu niejawnym w dniu 7 marca 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie

postanawia:

uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 27 lutego 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Dziennik Ludowy“ nr. 48 z daty Lwów dnia 28 lutego 1931 zawierającego: w artykule pt. „Obrazek swobód i praw obywatelskich“ w całości — znamiona występków z par. 300 uk. — zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl par. 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego.

Zarazem wydaje się odpowiedziałnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieszczał bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w par. 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł.

Uzasadnienie:

Ogłoszenie drukiem powyższego artykułu ma na celu przez wyszydzanie nieprawdziwie przedstawienie i przekreślenie rzeczy, zarządzania i rozstrzygnięcia władz w powadze politycznej i takimi środkami innych uważać do mianowicie, do pogardy przeciw władzom rządowym i pojędynczym organom rządu odnośnie do ich urzędowania, — co odpowiada znamionom występków z par. 300 uk.

Według par. 487, 489, 493 pk. oraz par. 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Na oryginalne właściwe podpisy. Za zgodność: Lipanowicz, starszy sekretarz.

Straszliwe odkrycie.

W tych dniach ludność wiedeńska wstrząśnięta została zbrodnią, której okropne szczegóły budzą grozę. Robotnik Fuchs, idąc rano do pracy, znalazł w niszy muru, ograniczonej kratami od ulicy, pakiet, w którym

znajdowały się dwie nogi kobiece, odcięte od tułowia.

Miedzy dwie pończochy prawej nogi wciśnięta była koperta z adresem: Mitzi Toler, ul. Rocha nr. 11. Oczywiście, tam skierowały się pierwsze dochodzenia. Okazało się, że w suterencej ubikacji dozorcy domu mieszkała swego czasu owa Mitzi Toler, która jednak następnie wyjechała z Wiednia. Sublokatorem był tam także czyszciciel kanałów, 45-letni Józef Wróbel, mieszkający się wśród znajomych dobrą opinią jako pijak. Zachowanie się jego wydało się policji podejrzane — to też aresztowano go.

Równocześnie przeprowadzono oględziny izby służbowej, gdzie przed i po pracy przebywał Wróbel z trzema towarzyszami i nadzorcą. Skonstatowano tam ślady krwi, a przy dalszych poszukiwaniach w piwnicy bez okien, do której schodziło się po zmurszałych schodach drewnianych,

znaleziono tułów ciała kobiecego.

Wzięty w ogień pytań krzyżowych Wróbel przyznał się do zbrodni. Jak twierdził, nie pamięta bliższych szczegółów, ponieważ był w tym czasie zupełnie pijany. Wie tylko, że zamajomil się w nocy w pewnym lokalu restauracyjnym z kobietą, którą następnie zaprowadził do ubikacji służbowej i tam, gdy wzbraniała mu się oddać, zabił kilkoma uderzeniami żelaznego drga. Poćwiartowania zwłok dokonał w kilku odstępach czasu, wynosząc osobno poszczególne części. Nogi, zawinięte w papier, ukrył w niszy muru,

reze wsunął do kupy śniegu, znajdując się na ulicy a głowę wrzucił do kanału Dunajowego.

Cała ta potworna manipulacja rozciągnęła się na dwa dni, w ciągu których zbrodniarz stykał się ze znajomymi, zachowując się normalnie.

Władze kryminalne stwierdziły, że Mitzi Toler, służąca, z którą Wróbel utrzymywał stosunki miłosne w czasie, kiedy mieszkał z nią przy ul. Rocha, przebywa w Linzu.

Interesujące jest, w jaki sposób zdradziecka koperta dostała się w posiadanie rzekomo nieznanego Wróbelowi kobiety, którą zamordował. Zznał on mianowicie, że kopertę tę miał w kieszeni swego płaszcza. Przybywszy z towarzyszką do ubikacji czyszcicieli kanałów, okrył ją płaszcem.

Uchylone konfiskaty.

Sąd uchylił konfiskatę „Dziennika Ludowego” z 23 stycznia b. r., w którym skonfiskowano artykuł p. t. „Represje”. W treści artykułu chodziło o zamknięcie stow. prawników warszawskich i jego stanowisko wobec p. Cara.

Zniesienie konfiskaty nastąpiło zgodnie przez dwie instancje sądowe, do których odwołał się prokurator.

Wnosimy skargę o odszkodowanie pieniężne, niestety za szkodę moralną nikt nie odpowiada.

KATASTROFALNE OBSUWANIE SIĘ ZIEMI.

CHAMBERY, 13. 3. (PAT). Donoszą o nowym wypadku obsuwania się ziemi. Dotychczas obsunęła się ziemia na przestrzeni 40 hektarów. Całe połacie terenu łączące z domami obsuwają się w dolinę z szybkością 40 metrów na minutę. Zagrożona jest wieś Desgranges, którą mieszkańcy opuścili.

UNIwersytet MAHOMETANSKI W PALESTYNIE?

WIENNA, 13. 3. (PAT). „N. Wiener Tageblatt” donosi z Jerozolimy: Przewódca Mahometan indyjskich Szafkat Ali, bawiący w Jerozolimie, po naradzie z przewodcami Arabów palestyńskich powziął postanowienie, aby w Palestynie uczynić ośrodek światowego ruchu mahometanistycznego. W kołach Arabów niosą się z myślą założenia w Jerozolimie wielkiego uniwersytetu mahometanistycznego.

szczeniem, ponieważ było zimno. Z tego skorzystała owa nieznajoma, by sięgnąć ręką ukradkowo do kieszeni i wydobyć kopertę, którą następnie schowała szybko za pończochę, przypuszczając, że znajdują się w niej pieniądze.

Agnoskowanie ofiary.

Przeprowadzone badanie daktyloskopijne (odcisku palców) stwierdziły, że ofiarą jest 56-letnia Marja Nowaczek, kobieta upadła, nałogowa alkoholiczka, wielokrotnie poprzednio aresztowana za awantury uliczne. Więzienie opuściła na dzień przed tragiczną śmiercią.

Rząd francuski zagrożony z powodu nowej afery.

PARYŻ, 13. 3. (PAT). Krach towarzystwa żeglugi powietrznej pod nazwą Aeropostal i zamknięcie trzech poważnych banków były wczoraj przedmiotem ożywionej dyskusji w kuluarach. Sprawa ta będzie miała niezawodnie poważne konsekwencje polityczne. Bliską była styczność między tem towarzystwem a posłem

Bouillon Plafontem b. wiceprezesa Izby i obecnym kandydatem na stanowisko prezesa. Jeżeli dodać do tego, że radcą prawnym Aeropostal był obecny minister finansów Flandin, sytuacja rządu będzie dość trudna wobec ataków grupy socjalistycznej.

Deficyt we Francji wzrósł do 2 miliardów.

PARYŻ, 13. 3. (PAT). Podczas dyskusji nad ustawą budżetową minister Pie-

tri zaznaczył, że deficyt w nowym budżecie może przewyższyć sumę dwóch miliardów, gdyż przy rozwoju kryzysu gospodarczego czynione obliczenia dochodów mogą być niemiernodajne. Minister stwierdził następnie, że głównym obciążeniem naruszającym równowagę budżetu jest suma 340 milionów przeznaczona na zasiłki dla b. kombatanów.

Wobec groźby deficytu rząd zamierza zwiększyć stawki podatków obrotowych i dochodowych. Komisja finansowa izby odrzuciła projekt rządowy w sprawie podwyższenia podatku.

Na pokrycie strat z powodu konfiskat

Tow. Samborski składa zł. 2 —
Dalsze datki przyjmuje Administracja „Dz. Lud.” ul. Sykustka 1. 21.

Podwyższenie taryfy kolejowej?

Nadzwyczajna dopłata do biletów kolejowych.

WARSZAWA, 13. marca. (Tel. wł.). Jedną z agencji prasowych donosi, jakoby departament skarbowy Ministerstwa Komunikacji omawiał poważnie plan wprowadzenia nadzwyczajnej dopłaty do biletów kolejowych oraz podwyższenia taryfy owarowej.

Jeśliby ta wiadomość miała się sprawdzić staliśmy wobec nowej fali drożyzny, jak wykazały wszelkie dotychczasowe doświadczenia w tym względzie.

Sprawa radcy Stilipa.

MOSKWA, 13. 3. (PAT). Przed paru dniami prasa sowiecka ogłosiła wiadomość, że radca misji czechosłowackiej w Moskwie Stilip prosił o prawo azylu. Obecnie wyjaśnia się, że uległ on chorobie nerwowej i w czasie jednego z ataków miał zgłosić deklarację o chęci pozostania w sowietach. Po kilku dniach Stilip powrócił znowu na teren misji czechosłowackiej i w najbliższym czasie ma być przewieziony do kraju.

Porozumienie Sowietów z kapitalistami niemieckimi.

MOSKWA. W dniach, w których odbywał się proces rosyjskich socjalnych demokratów-mienszewików, obwinionych o działalność kontrrewolucyjną i łączność z imperialistami, a który zakończony został skazaniem pięciu oskarżonych na 10 lat więzienia, bawiła w Moskwie delegacja wielkich przemysłowców niemieckich, która prowadziła rokowania z przedstawicielami sowietów w sprawie stosunków handlowych. Prasa sowiecka donosi, że w wyniku rokowań obie strony postanowiły opublikować sprawozdanie, które mówi, że dyskusja nad usunięciem przeszkód we wzajemnych stosunkach, doprowadziła do pozytywnych rezultatów, zadowalających obie strony. W następstwie porozumienia, ZSSR zabezpieczył sobie dodatkowe dostawy.

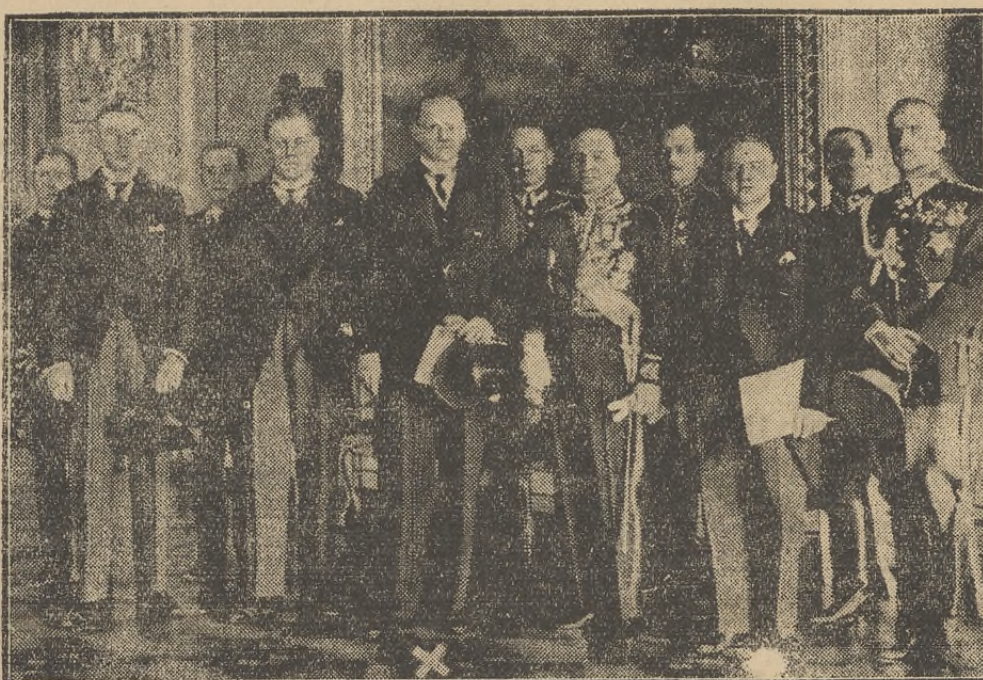
PROCES WIELOKROTNEGO MORDERCY.

BERLIN, 13. 3. (PAT). Rozprawa przeciwko masowemu mordercy Kürtenowi z Düsseldorfu wyznaczona została na 13 kwietnia b. r. Na rozprawę wezwano około 300 świadków i 30 rzeczoznawców.

LODY NA BAŁTYKU.

TALLIN, 13. 3. (PAT). Prasa podaje, że wiele okrętów na morzu Bałtyckim zatrzymało się nie mogąc się posuwać wskutek nagromadzenia wielkich zwalów lodu.

Nowy poseł niemiecki w Warszawie,

Moltke (x) na Zamku królewskim, gdzie prezydentowi Rzeczypospolitej przedłożył swe papiery uwierzytelniające.

Zabiegi sanacji o Ukraińców.

WARSZAWA, 13. marca. (Tel. wł.). Sprawa rozmów pomiędzy przedstawicielami sanacji i Ukraińców wywołała w kołach politycznych niezwykle zainteresowanie, ale też i niemały chaos. Ukazało się wiele wyjaśnień i zaprzeczeń, które więcej jeszcze sprawę tę powikłały. Chodzi mianowicie o to: kto był właściwym inicjatorem tych rozmów, kto pierwszy wystąpił z propozycjami.

W związku z tą sprawą parlamentarny klub ukraiński wydał następujący komunikat:

Wobec notatki „Gazety Polskiej” i innych czasopism do komunikatu Undo o rozmowie posłów ukraińskich w prezydium BB. wynikłej z ich interwencji w sprawie zwolnienia uwięzionych posłów ukraińskich i t. zw. pacyfikacji, strona ukraińska kategorycznie zaprzecza jakoby wyżej nazwany komunikat z jakiegokolwiek powodu „wywołał zdziwienie” wśród posłów ukraińskich, lub był przedmiotem ich „gorzkich wymówek”. W spra-

wach ujętych tym komunikatem panuje nie tylko plan jednomyślny w klubie ukraińskim, lecz i całkowita zgodność wszystkich członków klubu w prezydium Undo.

Ponadto nieoficjalnie poinformowały sfery ukraińskie prasę, iż klub Undo zajął wobec wysuniętych przez prezydium BB. żądań o złożeniu deklaracji lojalności oraz wycofania skarg z Ligi Narodów stanowisko odmowne ze względu na to, iż Klub ukraiński w myśl kilkakrotnych swoich oświadczeń w Sejmie i Senacie uważa, iż ludność ukraińska i dotychczas lojalnie spełniała swe obowiązki obywatelskie wobec państwa. Co się zaś tyczy wycofania skargi z Ligi Narodów, reprezentacja ukraińska stanęła na stanowisku, iż o tem mowy być nie może tak samo, jak nie może być mowy o anulowaniu przez rząd akcji pacyfikacji we Wschodniej Małopolsce, do której wymieniona skarga się odnosi.

Posadzają Ukraińców o brak samodzielności...

WARSZAWA, 13. marca. (Tel. wł.). Pułkownikowska agencja „Iskra” w związku z rokowaniami sanacyjno - ukraińskimi ogłosiła komunikat, w którym m. in. czytamy:

Na terenie politycznym w dniach ostatnich daje się zauważyć akcja pewnych czynników zewnętrznych, dążących do zamęcenia przyjaznej atmosfery, w której mogły się odbywać poufne rozmowy polsko - ukraińskie. Od kilku dni pomiędzy politykami ukraińskimi ujawnia się pewien osobnik, przybyły niedawno z zagranicy, podający się za korespondenta angielskiego dziennika „Times”.

Osobnik ów podaje do wiadomości polityków ukraińskich zmyślane szczegóły sposobu w jaki Komitet Trzech Rady Ligi Narodów zamierza rozstrzygnąć skargi ukraińskie złożone w Genewie i odradza Ukraińcom prowadzenia rozmów z czynnikami polskimi. Jak wiadomo, Komitet

Trzech ma się zebrać w Londynie w połowie kwietnia, pod przewodnictwem min. Hendersona celem ustalenia tekstu raportu o petycji ukraińskiej, który to raport przedłożony będzie Radzie Ligi Narodów na najbliższej sesji majowej. Okazuje się, że osobnik ten wogóle nie jest korespondentem „Times”, a działa raczej na rachunek Konowalca i pewnych innych czynników zagranicznych. Niemal jednocześnie z pojawieniem się tego osobnika zjawiał się w Polsce dziennikarz rosyjski Nemanoff.

Niesprawdzone dotąd pogłoski, mające jednak wszelkie pozory wiarygodności powiadają, że też p. Nemanoff odbywa na terenie Warszawy szereg rozmów z przedstawicielami ukraińskimi i odradza im stanowczo zwracania się z jakkolwiek propozycją ze strony polskiej i doradza odłożyć wszelkie pertraktacje aż do czasu po sesji majowej Rady Ligi Narodów.

ŚWIĘTA ZA DARMO!

Konkurs świąteczny „Dziennika Ludowego“.

Wobec ciężkich warunków gospodarczych w związku z zbliżającymi się świętami Wielkanocnymi Komitet Przyjaciół „Dziennika Ludowego“ za pośrednictwem

jego chciałby choć w drobnej części Czytelnikom naszym dniem świątecznym uprzyjemnić.

W tym celu Komitet Przyjaciół „Dzien-

nika Ludowego“ ogłasza z dniem dzisiejszym konkurs świąteczny pod hasłem:

Święta za darmo.

N A G R O D Y:

Liczba nagród jest wielka i rozmaita. Szczegółowy ich spis ogłosimy w jednym z najbliższych numerów.

Już dzisiaj jednak podajemy częściowy wykaz nagród:

1 kompletne z pierwszorzędno materiału wełnianego
wiosenne ubranie marynarkowe.
Materiał na elegancki i pierwszorzędny

damski kostium wiosenny.
Torebka damska,
1 głośnik radiowy,
1 detektor ze słuchawkami,
1 portfel męski,

kapelusze damski i t. d. i t. d.
Osobno zwracamy uwagę na nagrody, składające się z artykułów spożywczych.
1 tak m. in. jedna z nagród składa się z 10 kg. maki, 5 kg. cukru, 1 szynki, 1 kg. masła, 2 kg. kiełbasy, 2 paczek tytoniu najprzedsniejszego.

WARUNKI KONKURSU.

W konkursie „Święta za darmo“ mogą wziąć udział wszyscy Czytelnicy „Dziennika Ludowego“ we Lwowie i na prowincji, którzy nadeszłą 8 kuponów umieszczonych w „Dzienniku Ludowym“ w pewnych odstępach czasu.

Przyjmowanie kuponów zostaje zamknięte dnia 31. b. m.

Brakujące kupony można zastąpić specjalnym kuponem, który będzie dwukrotnie ogłoszony. Każdy taki kupon specjalny zastępuje 1 kupon zwyczajny.

Konkurs zostanie rozstrzygnięty przez losowanie, które odbędzie się 2 kwietnia o godzinie 6 wiecz. w lokalu O. K. R. P. P. S. we Lwowie, ul. Rutowskiego 23 II p. pod kierownictwem specjalnej komisji przy udziale publiczności.

ODEZWA!

Towarzyski i Towarzysze!

Dnia 22 marca cała Polska robotnicza wraz z całym międzynarodowym proletariatem obchodzi

DZIEŃ KOBIET.

W tym dniu uświadomione socjalistycznie kobiety podnoszą hasła pełnego, równouprawnienia kobiet tak pod względem ekonomicznym, jak i politycznym, społecznym i żądają reform w dziedzinie prawa pracy i płacy kobiet, ochrony pracy kobiet, ochrony matki i dziecka.

Podnoszą też wszystkie hasła klasy robotniczej, a przede wszystkim hasła walki o powszechny pokój, o demokrację, walki z reakcją polityczną i przesileniem gospodarczym, o nowoczesne, świeckie szkolnictwo, o swobody obywatelskie i wolność prasy, zgromadzeń, organizacji i t. d.

Towarzyski i Towarzysze!

„Dzień Kobiet“ jest świętem nie tylko kobiet, ale całego proletariatu. Zwracamy się przeto do wszystkich Towarzyszy i Towarzystek, by w niedzielę, 22 marca b. r. jawili się na

AKADEMJI,

która odbędzie się w sali Stow. Kaflarzy, ul. Zielona 7, o godz. 10.30 i swym udziałem zmanifestowali swoją solidarność i gotowość do walki pod sztandarem P. P. S.

Okręg. Komitet Robotn. P. P. S.
Sektoria Kobiet P. P. S. we Lwowie.

KOLDRY, materace, pościel po cenach najtańszych poleca firma R. DRZALA, Lwów ul. Chorażczyzna 5, (Obok kina Apollo). Przerabia koldry po 6 zł. materace po 3 zł.

Śnieg = a bezrobotni.

Zawieje śnieżne, które w ostatnich dniach nawiedziły znaczne połacie krajów środkowej i północnej Europy, powodują liczne przerwy w komunikacji, a poza tem pociągają znaczne wydatki na usuwanie śniegu z ulic wielkich miast. Tak np. ostatnia zawieja nad Wiedniem kosztowała miasto — jak donosi „Arb. Ztg.“ — 100 tysięcy szylingów, wydatkowanych na oczyszczenie ulic z śniegu, który padał tylko przez pół dnia.

Błogosławia ten śnieg bezrobotni, — znajdujący przynajmniej chwilowo zajęcie i zarobek.

Położenie gospodarcze pracowników kolej.

Wszystko pod znakiem redukcji.

Jak fatalnie odbija się kryzys gospodarczy na pracownikach kolejowych, pracowników, o których, jak ogólnie fama miesiąc, mają stałe zarobki i według zdania różnych demagogów są dobrze sytuowani, — niechaj dla zobrazowania posłuży poniższe przedstawienie.

Do pracowników kolejowych, w dosłownym znaczeniu tego określenia, zaliczają się tylko pracownicy etatowi i nieetatowi stali. Pracowników próbnych i sezonowych (próbność i sezonowość trwają zwykle po kilka lat) nie należy zaliczać do powyższych dwóch kategorii, ponieważ ich warunki pracy i płacy są inne i zwykle nie osiągają skali i warunków plac rynkowych, względnie ich praca przy kolei jest problematyczną, dziś są — jutro ich nie ma. Pracowników tych, a więc sezonowych, próbnych i kontraktowych, — jest dość znaczna ilość, stanowią zapewne 20 proc., która to ilość jest ciągle płynna, zależna od zapotrzebowania w poszczególnych działach pracy. Trzyma ich przy kolei na gorszych warunkach od rynku pracy ogólnego, jak zwykle nadzieja — matka głupich, ponieważ reflektują na to, że może jednak z czasem zostaną stałymi, ba, co więcej, nawet etatowymi pracownikami.

Praca bowiem przy kolei ongiś, za czasu zaboru, była pod wieloma względami cenniejsza, o co się warto było proletariuszowi ubiegać, ponieważ gwarantowała stałość zarobku, możliwość założenia rodziny, skromnego, przy dobrym prowadzeniu się, wychowania dzieci.

Wszystko to jednak dzisiaj należy, — zdaje się, — do niepowrotnej przeszłości, a stan nawet pracowników etatowych i stałych pogarsza się z dnia na dzień.

Przeglądnijmy się ogólnie tych pracowników bliżej. Na około 16 tysięcy kolejarzy etatowych i stałych w okręgu Dyrekcji lwowskiej, wyczekuje 8 tysięcy kondyktów sądowych na ich pobory z zarobku w Wydz. V. Dyrekcji, a przyszły ich zarobek niejednokrotnie na szereg lat jest kondyktami sądowymi zajęty.

Oczywiście ta część kolejarzy zgóra 45 proc. jest najgorzej obdłużona. Poza tą jednak mniejszą połową, pozostała większość nie jest bez długów i boryka się z ciężarem dzisiejszych stosunków gospodarczych z dnia na dzień, nie dopuszczając jednak, pobudzani ambicją, do wyroków sądowych i obłożenia kondyktami swych przyszłych możliwości zarobków i tak niepewnych.

Skąd przyszło do tak ciężkiego położenia tych pracowników, którzy jednak kiedyś czuli się lepiej? Postarajmy się zanalizować obiektywnie ten stan.

Myliłby się każdy, kto by sądził, że z poborów pracownika kolejowego, żyje tylko on sam z żoną czy może nieletnimi dziećmi, których utrzymywać i wychowywać ma obowiązek. Nic podobnego! Na zarobku pracownika kolejowego, zwłaszcza starszych, wisi i żyje z niego niejednokrotnie kilka osób, które już dawno przestały być dziećmi i których nawet ojciec nie ma ustawowego obowiązku utrzymywać. Ale przecież poza ustawami są inne

pojęcia o obowiązkach, jest przecież poczucie rodziny, o której to tak ładnie nasi chrześcijańscy etycy deklamować umieją, jest zresztą instynkt samozachowawczy rodowy, który zmusza do solidarności rodzinnej.

Znamy rodziny kolejarskie, w których na utrzymaniu ojca-żywiciela są także dwie dorosłe córki, często bezrobotny zięć i jedno albo dwoje wnuków.

W innych znów rodzinach córka, albo dwie, po maturze seminarjalnej (gotowa nauczycielka), albo syn z maturą, wyciekają latami na posadę, obciążając budżet domowy ojca.

Znamy rodziny, w której dwóch dorosłych synów, jeden wyzwolony ślusarz,

drugi stolarz, obydwa po odbyciu służby wojskowej, ludzie zdolni i do pracy chętni ale gdzie ją znajdą? Siedzą w domu na ojcowskiej zupce, czekając na lepszą koniunkturę na rynku pracy. Ojciec brnie w długi w nadziei, że może się jakoś skończy, że może synowie pracę znajdą, długi spłacić pomogą. Na razie nic podobnego nie widać! Redukcja, redukcja! Redukcja ludzi, redukcja dni pracy, redukcja stacji kolejowych, redukcja przedsiębiorstw i warsztatów pracy, redukcja Polski pod względem jakościowym i frazesy o mocarstwowym rozwoju państwa dla dekoracji tej powszechnej redukcji życia istotnego w Polsce.

Sven Hedin,

słynny badacz wnętrza Azji (na lewo) przyjmuje życzenia z powodu otrzymania złotego medaletu Towarzystwa geograficznego w Göteborgu. Na prawo: prof. Nordenskiöld, prezes tego towarzystwa.

Dziwne oblicze samorządów krakowskich.

W Krakowie rząd rozwiązał radę miejską i powierzył dalsze prowadzenie agend miejskich dotychczasowemu prezydentowi miasta. Każda szanująca się rada miejska wnosi skargi przeciw takiemu zarządzeniu, o ile nie poczuwa się do winy, która stała się motywem zarządzenia władz nadzorczych. Obowiązek taki spoczywa przede wszystkim na większości rady miejskiej, która ponosi odpowiedzialność za gospodarkę gminną.

Tymczasem w Krakowie większość rady do takiego obowiązku nie tylko się nie poczuwa, ale robi wszystko, aby do wniesienia protestu nie dopuścić. Misję tę podjęła opozycja, zażądała zwołania specjalnego posiedzenia rozwiązanej rady. —

Większość rady to posiedzenie zbojkotowała.

Tak wyglądają „samorządowcy“ krakowscy. Protest wbrew ich woli został wniesiony.

Przypomnieć warto, że tasama rada krakowska już raz była rozwiązana, ale wówczas usunięto i prezydium miasta, a mianowano komisarza. Wówczas na skutek skargi całej rady wyrokiem Trybunału Adm. przywrócono radę i prezydium. — Ale wówczas pozbawiono posad prezydium miasta i tu tkwiło źródło obrazy sumienia samorządowego pp. Rollego, Wielgusa i innych. Dziś tego niebezpieczeństwa niema, sądzą też, że i o samorząd nie trzeba walczyć. Posady zwyciężyły zasady...

Wielka bolączka prasy - konfiskaty.

W organie Zw. Wydawców dzienników i czasopism p. t. „Prasa”, znajdujemy na powyższy temat obszerny artykuł, z którego podajemy ważniejsze ustępy:

„W ostatnich czasach na łamach prasy pełno jest notatek i artykułów, poruszających sprawę praktyk konfiskacyjnych.

Najdotkliwszą bolączką jest bardzo nieraz daleko idąca rozbieżność między traktowaniem jednej i tej samej sprawy przez różne władze lokalne, która w stosunku wydawniczo-dziennikarskie wprowadza stan niepewności prawnej, nader dotkliwie odbijający się nie tylko na interesach materialnych prasy, ale i na jej możliwości pracowania w ogóle.

Dwie strony zasadnicze problemu wymagają rozpatrzenia: po pierwsze podstawy prawne konfiskacji, powtóre sposób ich przeprowadzania.

Podstawy prawne unormowane są ustawami prasowymi. Od roku, po uchyleniu prawa prasowego z r. 1927, obowiązują pod tym względem ustawodawstwo dzielnicowe (w trzech byłych zaborach) oraz późniejsze zmiany i uzupełnienia. We wszystkich tych ustawach, poza powodami formalnymi (niepodanie drukami lub nazwiska odpowiedzialnego redaktora) — oraz osobno wymienionymi wypadkami niedozwolonego rozpowszechniania tajemnic wojskowych oraz przedrukowania skonfiskowanego artykułu lub notatki, dopuszczalność konfiskacji z powodu treści unormowana jest mniej lub bardziej sprecyzowanymi postanowieniami.

Warto wspomnieć także, że okólnik ministra spraw wewnętrznych z dn. 14 lutego 1919 podawał wiążącą instrukcję: „Przedstawiciele władzy administracyjnej winni kierować się w stosunku do prasy obiektywizmem, nigdy zaś względami osobistymi lub politycznymi”.

poczem, wskazując na to, że areszt na druki (konfiskata) można nakładać tylko „w razach wyjątkowych, wyszczególnionych w art. 27 dekretu”, przestrzegał: „Stosowanie aresztu w innych wypadkach inwazyjne będzie za samowolę władzy administracyjnej, niedopuszczalną z punktu widzenia konieczności zabezpieczenia elementarnych swobód obywatelskich w państwie praworządne”.

Niestety, interpretacja przepisów o konfiskatach, stosowana jest przez władzę administracyjno-policyjną w sposób wybitnie indywidualny i nader rozmaity, — nadto zaś idzie w tym właśnie kierunku rozszerzającym, przed którym ostrzegali zacytowany wyżej okólnik. Najdotkliwiej przejawia się to na terenie b. zaboru pruskiego, gdzie ustawa jest najliberalniejsza i zarazem najbardziej sprecyzowana; to też mnożąca się coraz bardziej ilość orzeczeń sądowych, uchylających, jako pozbawione podstawy prawnej konfiskaty zarządzone przez władze bezpieczeństwa, dowodzi, jak wiele postępowanie tych władz pozostawia do życzenia pod względem poprawności prawnej.

Bolączką zaś wspólną wszystkim częściom państwa jest to, że

te same artykuły i wiadomości, które bez przeszkód ze strony władz ukazały się w jednej miejscowości, w drugiej ulegają konfiskacie,

choć nieraz są wyraźnie podawane jako przedruk, a nawet, że artykuł, w całości skonfiskowany w kilku pismach, mógł w parę dni później być bez przeszkód zacytowany w kilku ustępach przez inne pismo, które z nim polemizowało.

Najprzykrejsze bywa położenie pism prowincjonalnych, przedrukujących artykuły z innych pism i spotykających się z konfiskatą, choć w tamtych dziennikach artykuły te nie wywoływały żadnego sprzeciwu ze strony władzy bezpieczeństwa.

Osobną wreszcie i najbardziej już zwracającą uwagę kategorię stanowią konfiskaty przemówień, wygłaszanych w Sejmie,

a posiadających konstytucyjnie zagwarantowany immunitet prasowy. Szczególnie skarży na tego rodzaju konfiskaty prasa lwowska.

Oplatą skoro zaradzić władze naczelne. — Przedewszystkiem

choćby o sam dobór urzędników, mających sobie powierzone cenzurowanie prasy, którzy niezawsze stoją na wysokości swego trudnego zadania. Następnie zaś byłoby nader wskazane ujednolnienie

sposobu postępowania władz wobec prasy zapomocą okólników, któreby uchyliły istniejące dotąd sprzeczności w stosowaniu kryteriów konfiskaty. Zwłaszcza zaś powinno być ustać konfiskowanie artykułów i wiadomości podawanych jako przedruki, gdyż chaos istniejący obecnie, odbija się bardzo szkodliwie nie tylko na prasie, ale i na autorytecie władz, a stwierdzenie przez władzę, przeprowadzające konfiskację, czy dana wiadomość lub artykuł były już u swego źródła dotknięte konfiskatą, nie przedstawia zbyt trudności.

Poza obszerną dziedziną przyczyn, z powodu których dokonywane są konfiskaty, nasuwa także bardzo wiele krytycznych uwag sposobów, w jaki się ich dokonuje.

Wszelkie tego rodzaju anomalności powinny być usunięte. Leży nie tylko w interesie prasy, jako takiej, ale i w interesie publicznym, aby istniały w tej dziedzinie stosunki jasne i ściśle uregulowane, jak najmniej pozostawiające pola do skarg na dowolność i nierówną miarę w stosowaniu prawa.

M. G.

Z terenów objętych trzęsieniem ziemi w Macedonii Jugosłowiańskiej.

Wieża Prawa, zniszczona doszczętnie.

Miasto Gjevgelii,

częściowo zamienione w gruz.

Niema szkół dla dzieci!

Zw. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych komunikuje:

W województwie lwowskim przyrost dzieci w wieku szkolnym wzrasta się w tak szybkim tempie, że w r. 1932 liczba dzieci wzrasta o 50 proc. w stosunku do stanu z r. 1928/9, czyli przybywa w tym czasie 164.000 dzieci. Już w bieżącym roku niektóre powiaty mają trudności w pomieszczeniu dzieci w szkołach, wskutek braku sal i nauczycieli.

Otrzymujemy wiadomości, że w powiecie Dobromil w 13 szkołach nie przyjęto 500 dzieci, w 16 szkołach powiatu

Rudki nie przyjęto 520 dzieci, w 16 szkołach w pow. Tarnobrzeg — 268 dzieci.

W pow. Żółkiew do szkoły w Butynach nie przyjęto 111 dzieci, w Reklifcu 124 dzieci, w Skwarzawej — 126 dzieci, a w innych 26 szkołach tego powiatu nie przyjęto aż 1022 dzieci z powodu braku miejsc i nauczycieli.

W innych powiatach tego województwa spotykamy też często wypadki nieprzyjmowania dzieci, jak w pow. Krośnieńskim, jarosławskim, strzyżowskim, bórbrkowskim, rzeszowskim i innych.

Pod adresem Kuratorium szkół we Lwowie.

Ze wszystkich stron otrzymujemy skargi na przymus wywierany przez nauczycielstwo szkół powszechnych i średnich na dzieci szkolne, co do nabywania przez nie karek imiennowych, które mają być wysłane na Madere.

Nie pomaga tłumaczenie dzieci, że nie mają pieniędzy, że rodzice pieniędzy dać nie chcą — wtyka się im kartki „na kredyt”.

Dziecko, które odmówi przyjęcia kart-

ki, staje się w klasie bohaterem. Czy to dobrze?!

My obawiamy się, że ono nie zostanie tylko bohaterem, ale stanie się męczennikiem i ofiarą tych nadmiernie gorliwych pedagogów.

Kuratorjum lwowskie zapomniało zdążyć o okólniku ministra oświaty, zakazującym zbieranie jakichkolwiek składek wśród dzieci szkolnych.

Program radiowy

RADJOSTACJE Odbiorcze, Fotograficzne Aparaty w Największym Wyborze „FOTO-RADIO-PALACE” LWÓW PLAC MARIACKI 8. (GMACH SPRECHERA), TEL. 8608.

SOBOTA, 14 marca.

- 11.58. Sygnał czasu z obs. astron. i hejnał z Wieży Mariackiej.
- 12.10. Koncert z płyt gramofonowych.
- 12.30—13.50 Poranek szkolny z Polskiego Tow. Muzycznego we Lwowie.
- 13.50—15.00 Przerwa.
- 15.00 Komunikat gospodarczy z Warszawy.
- 15.20 „Skrzynka pocztowa dla najmłodszych”
- 15.20 „Skrzynka pocztowa dla najmłodszych” p. Ady Arat-Jampolskiej.
- 15.30 Komunikat Ligi Samowystarczalności Gospodarczej.
- 15.40 Pogadanka szachowa p. Maksymiliana Seinfelda.
- 15.55 Lwowski kąpek dla młodych talentów muzycznych. Wicłoneczka p. Stefania Pfau-Pawłowska, Fortepian p. Zdzisława Chruszczewskiego.
- 16.25 Kwadrans Akademicki (Stuchowisko z cyklu „Dawni studenci”).
- 16.45 Tr. z Warszawy. Uroczystość poświęcenia nowej siedziby Polskiego Związku Buchalterów - Rzeczoznawców i Buchalterów Błansistów.
- 17.15 „Dziwactwa i ciekawostki współczesnego mieszkania” — wygl. p. Henryk Cieślak — Transmisja na wszystkie stacje P. R.
- 17.45 Tr. z Warszawy. Program dla dzieci: 1) Stuchowisko „Białe słoń” p. St. Monara. 2) Dialog dla młodzieży p. Cezarego Jellenty pt. „Dzieci kapitana Nemo”. 3) Koncert dla młodzieży.
- 18.45 Rozmaitości.
- 19.10 Tr. z Warszawy. Komunikaty Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Rolniczych do swych członków i ogółu rolników.
- 19.25 Aktualne wiadomości leśnicze.
- 19.40 Tr. z Warszawy. Prasowy Dziennik Radiowy i odczytanie lwowskiego programu na dzień następny.
- 19.55 Płyta gramofonowa.
- 20.00 Feljeton p. Benedykta Herza p. t. „Skok z Warszawy przez północ”. —
- 20.15 „Legenda i prawda o Władysławie Ordonie” wygl. dr. prof. Kazimierz Hartleb.
- 20.30 Tr. z Warszawy. Muzyka lekka w wyk. orkiestry P. R. Kazimierz Horbowski (sopran) i Wawrzyńca Zywolewskiego (gitarra). — 1. a) J. Strauss: Uwertura do op. „Zemsta nietoperza”. b) L. Siede: Scena baletowa „Wyslaniec miłości” (Die Liebesbotschaft). c) P. Graener: Serejada pittoresque odegra orkiestra; 2) a) Fr. Lehár: „Nie zna mnie” pieśń z operetki „Hrabia Luxemburg”. b) Pieśń o Wilji z op. „Wesoła wdówka” odśpiewa p. K. Horbowski. 3) a) J. Petersburski: Spiewaj, b) Zywolewski: W obłokach — walc. odegra p. Zywolewski; 4) a) E. Waldeufel: Złoty deszcz walc. b) L. Adam: Lancelot — gawot, c) Cl. Schmalstich: Szecherzada, odegra orkiestra; 5) a) L. Fall-Korngold: Pieśń z II-ego aktu op. „Róże Florydy”. b) P. Lmcke: Pieśń Grigi z operetki „Grigi” odśpiewa p. K. Horbowski; 6) a) E. Grieg: Kocham cie, b) YYY: Włoskie tango, c) Y: Manolfa, odegra p. W. Zywolewski; 7) a) L. Siede: Hinduski taniec z węzami — utwór charakterystyczny, b) J. Maklakiewicz: Wiatr od morza — boston, c) L. Jessel: Pochód weselny róży, d) J. Offenbach: Uwertura do operetki „Piękna Helena” odegra orkiestra.
- 22.00 Tr. z Warszawy. P. Hanna Huszcz-Winnicka wygl. feljeton pt. „Wyspa słoneczna Messemurja”.
- 22.15 Tr. z Warszawy. Koncert chopinowski w wyk. p. Zofii Rabcewiczowej.
- 22.35 „Na marginesie ruchu zawodowego”.
- 22.50 Tr. z Warszawy. Komunikaty.
- 23.00—24.00 Koncert orkiestry mandelistów „Hejnał” we Lwowie.

CIKAWSZE ODCZYTNI RADJOWE.

Dnia 15 marca o godz. 16.40 Cezary Jelenta mówić będzie o tak popularnym obecnie na całym świecie powieściopisarzu włoskim Pitagoraszem.

Dnia 16 marca rozpoczyna się „Odczyty naturalne” skupiając przed mikrofonem doskonałe siły profesorskie. O godz. 14.40 dwudziestominutowy wstępny odczyt informacyjny o tych wykładach wygłosi prof. Henryk Mościcki. — O godz. 15.00 prof. Jan Jakubowski wygłosi odczyt p. t. „Złoty wiek Grecji”, a o godz. 17.15 nada Kraków na wszystkie rozgłośnie krajowe odczyt profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, p. Jana Smolńskiego p. t. „Zagubione wyspy”. Dnia 17 marca w cyklu „Odczytów dla maturzystów” mówić będzie o godz. 14.40 prof. Stanisław Sumiński „O poglądzie na komórkę w dziejach biologii” a o godz. 15.00 prof. Jan Jakubowski „O upadku Grecji i kulturze hellenistycznej”. Ponadto o godz. 15.50 nada Włno interesujący odczyt Adama Łysakowskiego pt. „Historia mola książkowego”.

Dnia 18 marca w cyklu odczytów dla maturzystów o godz. 14.40 prof. Sumiński mówić będzie o zagadnieniu samorodztwa i odkryciach Pasteura, a o godz. 15.00 prof. Jakubowski — „O Rzymie starożytnym” o godz. 17.15 wspomnienia d-ra Kazimierza Załuskiego p. t. „Z wypraw narcarskich”.

Dnia 19 marca o godz. 14.40 w cyklu odczytów dla maturzystów o krajeznawstwie i energii w przyrodzie mówić będzie prof. Sumiński, zaś o godz. 15.00 o upadku Rzymu i kulturze starożytnej — prof. Jakubowski. Ponadto o godz. 15.00 nada Warszawa odczyt p. Wiesławy Banaszkiewicz pt. „O wychowaniu artystycznym młodzieży” zaś o godz. 17.15 prof. Henryka Mościckiego odczyt pt. „Emr Rzewuski w historii i legendzie”.

Prenumerujcie „Dziennik Ludowy”!

Kronika.

Lwów, 13 marca 1931.

TEATR WIELKI:

Piątek o 7.30 „Opowieści Hoffmana”.
Sobota o 8.30 „Kopciuszek”.
Sobota o 7.30 „Lalka”.
Niedziela o 8.30 „Fiolet z Montmartre”.
Niedziela o 7.30 „Aida”.
Poniedziałek o 7.30 „Lalka”.

TEATR ROZMAITOŚCI:

Piątek o 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym”.
Sobota o 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym”.
Niedziela o 8-ciej „Dorota Angermann”.
Niedziela o 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym”.
Poniedziałek o 7.30 „Jak się stać bogatym i szczęśliwym”.

TEATR MAŁY:

Czwartek o 7.30 „Dobra wróżka”.
Piątek o 7.30 „Dobra wróżka”.
Sobota o 7.30 „Dobra wróżka”.
Niedziela o 8.30 „Przygody Ch. A. Pina”.
Niedziela o 7.30 „Dobra wróżka”.
Poniedziałek o 7.30 „Dobra wróżka”.

COLOSSEUM. Gościnnie występy Bara-

Piątek o 8.30 „Obcy”.
Sobota o 12 poranek „Ojciec”.
Sobota o 8.30 „Obcy”.
Niedziela o 8.30 „Hinkman”.
Ceny miejsc na przedstawienia wieczorne od 50 gr. do 4 zł. na poranek od 50 gr. do 2 zł. — Bilety są już do nabycia przy kasie kina Kopernik od 10-1 i od 4-6.

W TEATRZE MAŁYM w przyszłym tygodniu wchodzi na repertuar nowość w postaci komedii „Wierneusia” „Modne małżeństwo” w której czołową rolę kobiecą odtwarzać będzie Helena Halaćńska.

PORANEK TANECZNY szkoły tańca i rytmu Felcji Bratt odbędzie się w Teatrze Rozmaitości w niedzielę 15. bm. o godz. 11.30 przedpołudniem.

20 OBRAZOW. Wielkiej Rewolucji Francuskiej przyniesie dramat St. Przybyszewskiej „Sprawa Dantona” którego premiera odbędzie się w Teatrze Wielkim w piątek, 20. b. m. W sztuce tej po raz pierwszy znajdzie zastosowanie scena obrotowa.

WCZORAJSZĄ PREMIERĄ BARATOWA w „Obcym” J. Gordina, zgromadziła liczne rzesze publiczności, która oklaskiwała grę tragiczną żydowskiego. Bilety od 80 gr. do 4 zł. są już do nabycia przy kasie kina Kopernik od 10 do 1 i od 4 do 6.

ZBIORKA NA RADJO DLA CHORYCH. W najbliższą niedzielę dnia 15. marca b. r. urządza Komitet Radio dla chorych, zbiórka uliczną na sprawienie radia dla szpitali.

PROF. TADEUSZ ZIELIŃSKI znakomity hel-lenista, którego promocja na doktora honorowego UJK. odbędzie się w sobotę, wygłosi na zaproszenie Zaw. Zw. Literatów Polskich w niedzielę, 15. b. m. o godz. 7-mej wieczorem w sali ratuszowej wykład p. t.: „Proces karny przed XX. wiekami”. Treścią jego będzie wykazanie wyjątkowej ważności historycznej prawoznawstwa rzymskiego — karnego, a zwłaszcza cywilnego.

Bilety wcześniej do nabycia w Księgarni Naukowej (Hotel George'a), zaś przed odczytem przy kasie.

ZGUBIONE WEKSLA DO ODEBRANIA. W pociągu kolejowym nr. 2171 Bolesław Kania znalazł portfel w którym znajdowały się 16 weli i m. blanco z podpisami J. Okońskiego J. Uf-mała, J. Nowosada, M. Wilgusa, P. Daszaka S. Schaja A. Zduja i E. Babińca. Poszkodowany weksle te może odebrać w Urzędzie śledczym w Łucku.

ZAMACH SAMOBÓJCZY. W rzeczywistości przy ul. Sykstuskiej 1. 38, niejaki Izaak Kiselstein zam. przy pl. Zbożowym 2, popełnił zamach samobójczy przez wypicie flaszeczki jodyny. Wezwane Pogotowie ratunkowe odwoziło desperata do szpitala. Powodem targnięcia się na życie były kłopoty materialne.

ZNOW PODRZUCENIE DZIECKA. Stefan Perejma, zam. przy ul. Przerwanej 4, doniósł policji, że o godzinie 9-tej wieczór w bramie tej realności jakaś kobieta podrzuciła około 6-tygodniowe niemowlę płci żeńskiej. Dzieckiem zaopiekował się miejski komisarz.

OMAL NIE ZGINAŁ W KANAŁE. Ignacy Fertig, zam. w Żółkwi przeżył niemiłą przygodę. Bawiąc w rzeczywistości przy ul. Zamarystowskiej 58 przypadkowo wpadł do dołu kloaczego z powodu nie zabezpieczenia otworu nie oświetlenia. W opłakanym stanie wydobyto go z tej pułapki. Właścicielem tych niebezpiecznych ubikacji jest Jakób Rosenberg, przeciw któremu policyja wdrożyła dochodzenia.

ZAWIADAMIAMY niniejszem, że zniżyliśmy znacznie ceny na dywany szmerynskie i chodniki wszelkiego rodzaju. Na składzie stałe najpiękniejsze wzory perskie. Na firanki ręczne roboty chodniki pluszowe i kokosowe, koldry,

koce i kapy na łóżka udzielamy nadal kredytu 6-miesięcznego pomimo cen ściśle gotówkowych.

A. WITTELS, Lwów, Rutowskiego 7.

Nieszczęśliwe wypadki.

NĘDZA I ZAWÓD MIŁOŚNY.

TARNOPOL. — W Krzywcu Górnym (pow. Borszczów) powiesił się w szpie Stefan Drozdowicz, lat 37 robotnik. Przyczyną samobójstwa była nędza oraz zawód miłosny.

BIAŁA ŚMIERĆ.

Umysłowo chore Eudokja Kramarczuk, zam. w Tudorowie (pow. Kopyczyńce) wydała się przed pewnym czasem z domu. Dopiero w 3 tygodnie znaleziono jej zwłoki na polach. Jak ustalono — Kramarczuk błądząc po polach — zamariła.

GDZIE DZIECI ZOSTAJĄ BEZ OPIEKI.

Zarobnica Marija Garbuzińska, zamieszkała w Białymkamieniu pow. Złoczów wysłała do krowy pozostawiając w mieszkaniu 9-letnią córeczkę Olę w celu pilnowania gotującego się na kuchni mleka. — W chwili gdy Olga stała przy kuchni, zajęła się na niej sukienką, wskutek czego doznała ona poparzenia na całym ciele. — Dzięki natychmiastowemu przybyciu sąsiadów stłumiono ogień na denatce i zapobieżono ewentualnemu rozszerzeniu się pożaru.

Komunikaty.

Z TOW. PRZYJACIÓŁ SZTUK PIĘKNYCH we Lwowie. Wystawa obrazów Kyrja Banasińskiego Adama Bunscha i Kazimierza Wygrzywańskiego, wzbudziła duże zainteresowanie wśród publiczności. Każdy z trzech artystów wystąpił z bogatą kolekcją swych dzieł. Wystawa dzieł Bunscha o charakterze zbiorowej, pozwala nam dokładnie zapoznać się z odrębnym obliczem jego twórczości. Co do p. Kyrja Banasińskiego to obrazy jej utrzymane są w egzotycznym stylu sztuki japońskiej, przedstawiają się również ciekawie, jak pejzaże morskie Kazimierza Wygrzywańskiego.

Wystawa otwarta jest codziennie od 10 do 15 popoł.

KOŁO MANDOLINISTÓW „LIRA” we Lwowie urządza w niedzielę 15 b. m. o godz. 11.30 przedpołudniem w sali kina Colosseum (ul. Słoneczna) poranek z okazji 15-letniego jubileuszu założenia Koła, na którym odegrana zostanie rewja: „Parada Liry”.

POPULARNE WYKŁADY Z HIGIENY. W niedzielę, 15. marca o godz. 10.30 przedpołudniem w Kinoteatrze „Marysienka” (plac Smolki) odbędzie się Poranek filmowy z wyświetleniem 8-mio aktowego filmu „Ze świata podnieb i obłodu” objaśnionego wykładem dyr. Bronisława Duchowicza. Wstęp tylko dla dorosłych. Początek o godz. 10.30 przedpoł.

Wykłady Uniwersytetu Lud. I T. U. R.

Piątek, dnia 13. b. m. o godzinie 6-tej wiecz. w lokalu Zw. Zaw. Murarzy ul. Cłowa 6 wykład kustosa H. Cieśli p. t.: „Historja miasta Lwowa” z obrazami świetlnymi.

Sobota, dnia 14. b. m. o godzinie 6.30 wieczorem w lokalu OKR. PPS. ul. Rutowskiego 23 wykład z dyskusją p. t.: „M. Nie-działkowski p. t.: „Marksizm a faszyzm”.

Repertuar kin lwowskich

APOLLO: „Niebieski motyl” Emil Jannings i Marlena Dietrich.
CASINO: Dźwiękowiec polski: Serce na ulicy CHIMERA: „Usta zbyt czerwone” oraz „Igraszki kobiet”.

COLOSSEUM: „Brandi Kozak z Kołomyj” (Gizela Werbezirk) oraz Bronisław Bronowski.

FATAMORGANA: „W szponach diabła” i „Na zachód od Zanzibaru”.

GRAZYNA: „Pokusa” z Greta Garbo.

KOPERNIK: Maurice Chevalier „Ułubieniec kobiet”.

LEW: „Koniec świata” genialne arcydzieło reż. Abel Gance’a.

LUNA: „Pod przegierem hańby” oraz występ pary tancerznej z Warszawy.

MARYSIENKA: Maurice Chevalier „Ułubieniec kobiet”.

OAZA: „Skąd nima powrotu”.

PALACE: „Niebieski motyl” Emil Jannings i Marlena Dietrich.

PAN: „Tamie wśród sere” oraz Buster Keaton „Małżeństwo na złość”.

PASAŻ: „Widmo śmierci” oraz „Tajemnica Taksówki nr. 1051”.

PROMIEN: „Shafibona” oraz „Grzechy roz-wódki”.

RAJ: Wiatr od morza.

STYLOWY: „Fanfary Miłości” oraz „Zy-ciove Rozbitki”.

SPLENDID: „Ostatnia miłość następcy tronu”.

UCIECHA: „Dzika orchidea” oraz „Kawale-rowie nocy”.

Kupujcie tylko u firm, które ogłaszają się w „Dzienniku Ludowym”

Ogłoszenia

ZYGMUNT KUZNIEWICZ bandażysta-ortope-dysta Łwów Gródecka 2 b. Dom Katolicki tel. 54-53 poleca własnego wyrobu bandaże przepuklinowe, pasy brzuszne, sztuczne nogi, ręce i aparaty ortopedyczne.

ZAKŁAD DENTYSTYCZNO-TECHNICZNY JA-KOBA BRIEFA Krótka 15. (róg Na Błonie 6.) wykonuje wedle najnowszych systemów u-zębienie na dogodne warunki. Uwaga: Rwa-nie i plombowanie do zamówionych robót techniczn. dentyst. bezpłatnie.

CZY WIESZ? że znany zakład M. FREILI-CH, Łwów, Gródecka 35, tel. 71-11 zniżył ceny swoich patentowanych bandaży prze-puklinowych i brzusznych, pomimo że dalej daje pełną gwarancję za wyroby swoje.

RADJO! Komplet detektorowy suwakowy zł. 25.— Wszelkie przybory i radjoprzet dla radjomatorów po cenach znizonych. Dogo-dne warunki spłat. Centromasz. Łwów, ul. Gródecka 71a, tel. 68-31.

UWAGA!!! UWAGA! Firma I. Stern, Lyczakow-ska 6. — Donosimy łaskawej klienteli, że na sezon wiosenny zaopatrzyliśmy nasz skład w najnowsze modele damskie tenczoty dam-skie i męskie ubrania z najlepszych mate-rialów białskich. Ceny nasze zostały znacznie obniżone i rozdzielamy na najdogodniejsze spłaty.

BALICKI MAGAZYN NOWOŚCI, Hałeka 15. poleca: Ręczniki, prześcierała, różne płótna, perkaliny, zefiry, perkaliny, wełny, jedwabie i ubrania w różnych gatunkach, po nie-bywale niskich cenach.

NA SEZON! po cenach już znizonych. Pończo-chy, skarpetki, rękawiczki, chusteczki, koszul-ki, krawaty, kołnierze, kosmetyka. „ELLES”. Łwów pl. Bernardyński 10 (naprzeciw ul. Piekarskiej). — Koszule zef. zł. 6. — Refor-my jedwabne.

WEDLE OSTATNIEJ TECHNIKI urządzona pa-rowa czyszczalnia i farbiarnia Nowoswiat, Łwów Piastów 23. Już otwarta. Przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres czy-zczenia i farbowania garderoby męskiej i damskiej. Kantory przyjeżdż w składnicach Ru-dolfa Neuwalta: pl. Mariacki 8 Kazimierzow-ska 25, Krakowska 25, ul. Gródecka 72, Rynek 21, Balonowa 3.

KAPELUSZE damskie i męskie przerabia sta-rannie na najnowsze fasony fabryka Rudolfa Neuwalta. Kantory przyjeżdż w składnicach.

NOWE KURSY 15/3 francuskiego, angielskiego niemieckiego 10 zł. miesięcznie. „Ecole Fran-case” Batorego 34.

BUDZIKI od zł. 10. Budzik Jork zł. 12.80. z gwarancją. GUTERMAN, Sykstuska 14.

NOWO OTWORZONY MAGAZYN MEBLI przy ul. Hetmańskiej 22, wejście obok Muzeum Przemysłowego poleca najtaniej po cenach konkurencyjnych, sypialnie, jadalnie kuchenne urządzenia, w zakres tapicerowanych me-bli, oraz pojedyncze sztuki M. REISS znany Meissels.

W TRZY miesiące wyuczamy buchalterji. Ste-nografia 12 zł. miesięcznie. Ecole Francaise, Batorego 34.

„STELLA ILLUSTRAT” Parowa fabryka chemi-cznego czyszczenia i farbowania oraz hygie-niczna pralnia bielizny Łwów, ul. św. Marcina 15, telefon 16-03. Główna składnica Pasaż Hausmana 8, tel. 61-29. Paję we wszystkich dziełnicach miasta.

KUPIJCIE W FIRMIE J. SALAMANDER pl. Bilczewskiego 1. 10. Poleca: Ręczniki, prze-scierała, różne płótna, perkaliny, perkalie, ze-firy wełny, jedwabie na ubrania w różnych gatunkach, po niebywale niskich cenach. Oglądajcie naszą wystawę.

KAROL BERNAKIEWICZ, pracownia obuwia wszelkiego rodzaju. Wszelkie reperacje uskutecznia się w jaknajkrótszym czasie i po cenie przystępnej. Łwów, ul. św. Mikołaja 20. Telefon 74-71.

DOLAROWKI I PREMJOVKI PO ZŁ. 4 mie-sięcznie sprzedajemy z natychmiastowym praw-em gry. Zlecenia z prowincji załatwiamy odwrotną pocztą.

Po otrzymaniu 1 raty otrzymuje zamawiają-cy natychmiast dokument z numerem obligacji. CIĄGNIENIE JUZ 1. KWIEŃNIA I 1. MAJA. LWOWSKIE TOWARZYSTWO KREDYTOWE LWÓW. LEGJONÓW 33, TELEFON 80-87 — P. K. O. 164.525.

MEBLE na raty oraz za gotówkę poleca najta-niej magazyn mebli Steł i Ska, Łwów, ul. Kazimierzowska 28. Tel. 64-13.

TAPICER I DEKORATOR przyjmuje wszelkie roboty tapicerskie i ma na składzie stałe meble tapicerowane. J. Stern Łwów, Szep-tyckich 40, Telefon 16-69.

ZAKŁAD TECHNICZNO- DENTYSTYCZNY ED-MUNDA HELLERA, obecnie Słowackiego 2. od 9-1 i 3 — 6.

MEBLE wszelkiego rodzaju i połączycze na dogodne raty i za gotówkę, poleca najtań-sze źródło zakupu mebli Centralny Dom Me-blowy, Łwów, ul. Gródecka 2. w podwórzu.

Najmodniejsze wózki dziecinne własnego wyrobu oraz wszelkie naprawy i zamiany po najniższych cenach poleca

PRACOWNIA wózków dziecinnych E. KIK ŁWÓW Żółkiewska 1. 17 Tel. 94-76

Tabletki od bólu głowy dla dorosłych

„KOGUTER-MIGRENO-NERVOSIN”

usuwają najpocząwszy ból głowy. Żądać we wszystkich aptekach oryginalnych tabletek „KOGUTER” Gaseckiego z War-szawy. W pudełku 20 tabletek.

GRZYBY

ładne wybrane (najmniej 5 kg.) po 10 zł. 1 kg. po-wiada czyste sliwkowe z cukrem beczułka 5 kg. 14 zł., bryndza czysta owcza beczułka 5 kg. 13 zł., miód pszczelny górski puska 5 kg. 23 zł., orzechy włoskie papierówki woreczek 5 kg. 17 zł., 5 kg. beczułka rydzów kiszonych 15 zł., wysyła franko za pobraniem

MENDEL STUMMER, Kosów, k. Kołomyj.

Na wiosnę! Najelegantsze UBRANIA. TRENCHCOATY, RAGLANY z własnych jakoteż i dostarczonych materia-łów wykonuje podług najnowszych zurnali an-gielskich ceny konkurencyjne na dogodne spłaty, Firma krawiecka KRZANOWSKI I KLUK. Pasaż Hausmana Nr. 1, we Lwowie.

TORTY MAZURKI Babki, serniki poleca CUKIERNIA J. Michotek Rynek 21.

Poszukuje się Akwizytorów za płacą miesięczną Zgłoszenia do Administracji „Dziennika Ludowego”

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz m/m 1 szpaltowy szer. 37 m/m za tekstem	—15 gr.
„ „ „ „ „ 74 „ nadesłane	—40 „
„ „ „ „ „ „ w tekście, kronika	—70 „
„ „ „ „ „ „ po kronice	—35 „
„ „ „ „ „ „ na 1-szej stronie	—80 „
Cała strona za tekstem	500— zł.
Pół strony	250 „
Czwierć strony	130 „
Cała strona w tekście	700 „
Cała pierwsza strona pod nagłówkiem	1000 „

Ogłoszenia zamiejscowe o 25% drożej.